

UUDISED

Laupa kooli esindus käis Itaalias projektikoolitusel

Möödunud nädalal käis rahvusvahelises Comeniuse programmis osaleva Laupa põhikooli kuueliikmeline esindus Napolis. Reis oli töörohke, õpetlik ja huvitav.

SIIVI KORI
rleht@tyri.ee

Õpetaja Ülle Taube sõnul oli tegemist esimese töökoosolekuga. „Projekti teemaks on eurotraditsioonid“ ütles Taube. „Osalejad on viiest paigast – Lindaust Saksamaalt, Napolist Itaaliast, Izmirist Türgist, Barast Hispaaniast ja Laupalt Eestist. Eesmärgiks on tutvustada teineteisele oma maade rõivaid, toite, mänge ja laule. Kuna iga maa esindus pidi õpetama teistele ühe oma laulu, oskavad nüüd ka teised projektis osalenud koolide esindajad meie laulu „Süda tüksub“, rääkis ta.

Õpetaja Kerli Rhede kiitis itaallaste pühendumist ürituse organiseerimisel. „Kõik oli väga hästi korraldatud. Käisime mitmetel huvitaval ekskursioonidel. Eriti jäi meelde interaktiiv-

Eesti õpetajad koos Türgi ja Saksamaa esindajatega. Paremtal Ülle Sergejev, Reelika Lippur, Kerli Rhede ja Ülle Taube. Erakogu

ne muuseum Napolis,” rääkis ta oma muljetest. Ülle Taube ütles, et õpilased olid majutatud vastuvõtjate kodudesse. „Lapsed said ilusasti hakkama. Kuna projekti keeleks on inglise keel, valisimegi välja just need õpilased, kelles olime kindlad, et nad keelega hätta ei jää,” selgitas ta.

Laupalt käisid oma kooli esindamas IX klassi õpilased Keidi Kald ja Indrek Lepik, õpetajad Ülle Taube, Kerli Rhede, Reelika Lippur ning kooli sekretär Ülle Sergejev. Järgmine töökoosolek toimub maikuu ja seekord võtab külalisi vastu Laupa kooli pere.

„Projekt kestab kaks aastat ja lõpuks anname ühiselt välja raamatu, kus käsitleme kõike seda, mida projekti raames üksteisele teavitasime,” rääkis Ülle Taube. „Juba Napolis toimunud koosolekul tutvustas Saksamaa koordinaator tulevase raamatu kavandit,” lisas ta.

Romantilised looduspildid Šveitsist

Ühel Türi Kevadfestivali kontsertidest toob pianist Marko Martin kuulajateni I vihiku F. Liszti imekaunist ja romantilisest klaveritsüklist „Rännuaastad”, mille palad viivad meid mägise Šveitsi avaratele nõlvadele, lasevad osa saada allika vulinast, äikesetormi raksatustest ja kirikukellade kaugest kajast.

Romantismiajastul elanud helilooja Ferenc Liszt on kahtlemata klaverimängu ajaloo üks tähtsamatest ja tuntuimast esindajatest, kes olles ka ise väljapaistev pianist, oli soolokontserdi traditsiooni rajaja. Liszti klaverilooming ulatub lüürilistest miniatuuridest grandioossete suurvormide transkriptsioonideni ning tema loomingul on tihe seos kirjanduse, kujutava kunsti ja religiooniga, ning kahtlemata ka loodusega. Liszti kolmest vihikust koosnev klaveritsükkel „Rännuaastad” on muusika ja looduse seose üks parimaid näidetest tema loomingus.

I vihik, mis on pühendatud Šveitsile, sai valmis aastal 1855, kuid suurem osa sellest valmis 1830ndatel aastatel, mil Liszt oma armastatu Marie d'Agoult'ga Šveitsis viibis. Kuigi Liszt oli tuntud väga kiire komponeerimisvõime ja suure loomingulise viljakuse poolest, töö-

tas ta „Rännuaastate” tsükli teoseid paari aastakümne vältel korduvalt ja põhjalikult ümber. Tsükkel koosneb üheksast palast, igal palal on illustratiivne pealkiri (nt „Allika kaldal”, „Wallens-tadti järvel”, „Äikesetorm” jne.) ning muusikas on vastav stseen või meeleolu lausa perfektselt edasi antud. Tegemist äärmiselt virtuoosse, kuid samas väga sisuka muusikaga, mis nõuab pianistilt nii suurepäraseid tehnikat kui ka erilist süvenemisvõimet muusikalise materjali.

Pianist Marko Martin, kes praeguseks on üks hinnatuid pianiste Eestis, alustas klaveriõpinguid kaheksa-aastaselt. Tema õpetajateks on olnud Lembit Orgse ja Peep Lassmann ning juba kooliajal saavutas ta mitmeid preemiaid rahvusvahelistelt pianistide konkurssidelt Tšehhoslovakkias, Ukrainas, Lätis ja Poolas. Õpinguid jätkas ta Londonis (Guildhall School of Music and Drama), lõpetades kooli nii bakalaureuse- kui ka magistriraadiga ning tegutses hiljem samas ka assistendina. 1998. aastal võitis Marko Martin 4. preemia Gina Bachaueri nimelisel konkursil Salt Lake City's (USA) ning aastal 2000 tuli laureaadiks kaalukal Esther Honensi nimelisel konkursil Calgary's

Pianist Marko Martin teab, kuidas klaver helisema panna. Erakogu

(Kanada). Pianist on andnud soolokontserte ja esinenud orkestritega nii enamikes Euroopa maades kui ka Põhja-Ameerikas. Londonis debüteeris ta aastal 1999 The Philharmonia Orchestra ees ning aastal 2002 soolokontserdiga Wigmore Hallis. Praegu töötab muusik õppejõuna Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias. Lisaks arvukatele soolokontsertidele esineb ta sageli koos oma viiuldajast abikaasa Sigrid Kuulmanniga ning teiste nimelike muusikutega.

Küsimusele, milline on tema arvates looduse mõju inimesele, vastas Marko Martin:

„Pannes tähele peegelsileda mere varjatud kuid jõulist lainetust, kevadpäikese aina võimsamaks muutuvat soojust, vahel ägedaks tor-

miks paisuvaid tuulele, tajuju midagi seletamatult võimsat, puhast ja ilusat. See õpetab meid loodusesse austusega suhtuma, mõtlema ja süüvima. Ja hoidma. Nõnda tehes anname oma panuse, et meie elukeskkond ka põlvkondade pärast elaks ja hingaks.”

Kauneid muusikalisi pilte Šveitsi loodusest tipp-pianisti esituses on võimalus nautida 7. juunil kell 16 Türi Muusikakooli kammersaalis. Kuni 30. aprillini on Türi Kevadfestivali piletid saada-val soodushinnaga Piletilevi müügipunktides, Statoilis ja Türi Kultuurimajas.

IREN LILL

Türi Kevadfestivali kunstiline juht ja produtsent

POLITSEI JA PÄASTEAMET

Vargus

Õöl vastu 30. märtsi on Türi vallast Pala külast varastatud elektrikompressor ja elektrikeevitusseade. Kahju selgitamisel.

Päästeameti demineerimiskeskus hoiatab lõhkepakettide eest

Päästeameti demineerimiskeskus hoiatab lõhkepakettide eest, millega teadmatult ümber käies on inimesed raskeid vigastusi saanud.

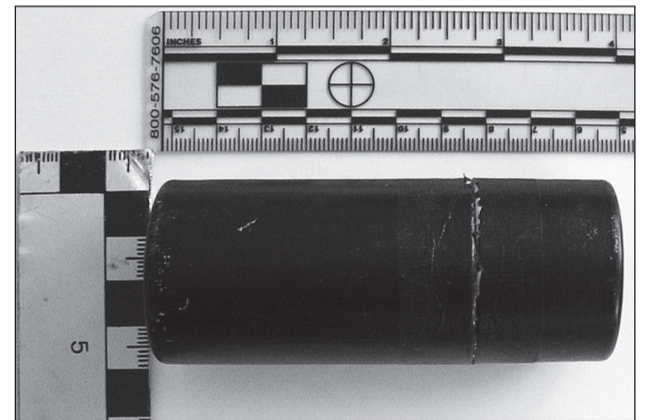
Eelmisel nädalal leidis eakas naisterahvas Põltsamaa linnas oma kodust koristustööde käigus lõhkepaketi, mis plahvatas. Naine viidi raskete vigastustega Tartu ülikooli kliinikumi. Sündmuse asjaolude täpsemaks selgitamiseks on alustatud kriminaalasi. Päästeameti demineerijate esialgsel hinnangul oli tegemist Hiina päritolu lõhkepaketi.

Taolise lõhkepaketi on varasematel aastatel juhtunud kolm sarnast õnnetust, kus lõhkepakett on inimese käes plahvatanud ja põhjustanud raskeid vigastusi.

Tegemist on musta värvi kartongist silindriga, mille kõrgus on ligi 93 mm ja laius 38 mm. Silindrit on võimalik avada, selle all on valgest plastmassist pulgakujuline sütikuots, millele on kinnitatud nõör.

Demineerijad tulevad inimestele meelde, et kui oled leidnud arvatavalt plahvatusohtliku eseme:

- 1) ära puutu seda;
- 2) hoiata läheduses viibijaid plahvatusohtliku eseme eest;
- 3) ära luba eset puudutada ka teistel;
- 4) esimesel võimalusel anna leiust teada telefonil 112

SÕNUMID

Soodusravimitele kehtestati uued hinnad

Alates 1. aprillist lisandus soodusravimite loetellu viis 50% soodustusega ravimit, üks 75% soodustusega ravimit ja neli 100% soodustusega ravimit. Uued piirhinnad kehtestati esmakordselt kolme toimeaine puhul. Esimaks võeti jõustus 75% soodusmäär valsartaani (kõrgvererõhutõve ja südamepuudulikkuse ravim) sisaldavatel ravimitel. Laienesid ka ravimi Glivec (imatiniib, seni kasutusel kroonilise leukeemia ravimina) soodustingimused: alates 1. aprillist võib ravimit välja kirjutada ka onkoloogipatsientidele, kelle ravi alustamist ja jätkamist imatiniibiga on hinnanud konsiilium (vähemalt 3 onkoloogi) vastavalt määratud tingimustele. 50% soodustusega lisati ravimite loetellu järgmisi toimeaineid sisaldavaid ravimeid: mirtasapiin, pantoprasool, asitromütsiin, nebivolool, bisoprolol.

Soodustuse protsendiga 75 lisati ravimite loetellu järgmisi toimeaineid sisaldavaid ravimeid: valsartaan, atorvastatiin ja tisanidiin. Soodustuse protsendiga 100 lisati ravimite loetellu järgmisi toimeaineid sisaldavaid ravimeid: letrosool, anastrosool, atsükloviir ning fenüülalaniini toitesegu. Tulenevalt uute ravimite lisandumisest soodusravimite loetellu või ravimihindade langemisest kehtestati esmakordselt või muudeti piirhindasid järgmiste ravimite gruppides: amlodipiin, anastrosool, glimepiriid, atsükloviir, diklofenak, atorvastatiin, letrosool, nifedipiin, topiramaat, ursodeoksühhoolhape, tisanidiin. Piirhinnad muutusid seoses uute ravimite turuletulekuga. Kui soodusravimite loetellu varem kantud ravimite hinnad ei lange, võib kindla tootenimega ravimit eelistavate patsientide jaoks omaosalus mõnevõrra suureneeda.